1e Jaargang, nummer 13, 16 september 2024

REFO TIJD

Blad van het Instituut voor Calvinistische Studiën i.s.m. de Nederduits Gereformeerde Kerk (1571) - De moederkerk van Nederland sinds 1579. ‘Geen kerk zal over een andere kerk heersen, geen taakuitvoerder over de andere taakuitvoerder.’ (Kerkorde Emden, 1571)

DE SUIKERFEESTEN VAN KUYPER

De grootste oorlog is tegen jezelf. Als we om ons heenkijken dan zien we de zonde machten om ons heen zich ontvouwen die we moeten verslaan. Er is dan geen simpele Jezus-drugs die het probleem zou oplossen. De oude gereformeerde vaderen streden allemaal tegen de Jezus-verafgoding in de Laodiceaanse kerk. Ook Calvijn waarschuwde tegen de Jezus-voor-de-sier.

Op de evangelisatie-avonden gaan ze met angst en passie voor de verlorenen de straten op, terwijl ze zelf de ‘verlorenen’ zijn. De grootste oorlog is tegen jezelf.

Calvijn noemde de Jezus-voor-de-sier een verdichtsel. En er zijn vele verdichtsels in de moderne kerk. Er is nog niet mee afgerekend. Ze zijn nog niet diep genoeg gegaan.

Het moderne christelijke verwende westen viert de suikerfeesten voortijdig, terwijl in de islamitische traditie dit pas na de ramadan werd gedaan, heenwijzende naar de exodus, de tocht door de wildernis. De Kuyperkerk trapte deze bal af van voortijdige suikerfeesten, geheel tegen de oude gereformeerde vaderen in, en daarom was de doleantie ook niet meer te rijmen met 1834. Kuyper nam velen van 1834 mee, het grootste gedeelte van de christelijk gereformeerde kerk nam hij over, en zoog hij mee in zijn wilde, woeste, voortijdige suikerfeesten, en ook de theologische school van de christelijke afgescheidenen van 1854, die in Kampen stond, nam hij over voor de doleantie in 1892. Het blad ‘De Wachter’ wat verscheen in 1902 was aan de theologische school van Kampen, van de gereformeerde kerken, gewijd.

Met de vrijmaking in 1944 kwam er ook een scheuring in de theologische school van Kampen. De gereformeerden bleven op de oudestraat en de vrijgemaakten gingen naar de theologische school op de broederweg. Inmiddels was het toen veranderd tot Theologische Hogeschool, in 1939. Op de broederweg gaven toen Klaas Schilder en Greijdanus les, die in 1944 min of meer waren weggebonjourt uit de gereformeerde kerk, net zoals C. Vonk (van de voorzeide leer) e.a. Greijdanus werkte ook mee aan serie van de Korte Verklaring van bijbelboeken. Greijdanus was net als Schilder een strijder tegen het al te sluitende theologische systeem van Kuyper.

Kuyper’s uitbundige suikerfeesten in religieuze en politieke gewaden hadden een enorme aantrekkingskracht op vele moegestreden afgescheidenen die niet meer verder konden, maar toch moesten we dieper. We moesten strijd voeren tot het bittere einde tegen het vlees, en ons niet laten verleiden een overblijfsel van het vlees achter te houden en voortijdige overwinningsfeestjes te vieren. Een paar christelijk gereformeerde kerken waren hierin dapper, zoals ook de Ledeboer stroming, die uiteindelijk werd tot de gereformeerde gemeente en de oud gereformeerde gemeente. Ook binnen de hervormde kerk zagen verschillenden het grote gevaar hangen, en hielden zich vast aan de oudere gereformeerde grondvesten, zoals in de Reveil beweging, de Gereformeerde Bond en later de Gekrookte Riet beweging.

Kuyper nam steden, kerken en scholen in, zoals de theologische school in Kampen. Hij was een gewiekste muizenkoning die wist waar hij het snoep en het kaas vandaan kon halen. Het was een geleerd man, die zeker veel te vertellen had en veel goeds voor Nederland had gedaan, en ook echt in vele opzichten een wilde jongen was geweest voor de goede zaak, maar zijn Dark Side was niet te ontkennen. Hij had twee gezichten. Hij was ook een kannibalen koning van snelle oplossingen. De Deus Ex Machina had een diepe grip in zijn hart. Natuurlijk is en was hij zeer geliefd onder vriend en vijand. Wij vechten daarom niet tegen Kuyper zelf, maar zijn dark side systeem. Wij houden van Kuyper. Hij is een kind van de Heer, en ook hij moest nog bevrijd worden. Hij is nu in de wolk van getuigen, ingeleid door de Heer, om ook mee te strijden tegen de deus ex machina.

REFORMATIE EN INSTITUTIE

Uiteindelijk, uiteindelijk, strijden we tegen zij-calvinistische bendes, afgeweken tulip-calvinistische schurken die tulip versuikerd en verabsoluteerd hebben, geheel tegen de totaalsom van Calvijn’s latere conclusies in. Ze zijn

met de jongere Calvijn van de Institutie weggelopen, die ze hebben geroofd en geplunderd, net zoals de nazi's eens Darwin en Nietzsche molesteerden om het in hun eigen vormen te gieten.

Het is dan nog niet eens zozeer een strijd tegen de theologische schurken zelf, maar tegen de schurkerigheid van het eigen vlees. De grootste oorlog is tegen jezelf. Het vlees sjoemelt om snel suikerfeesten te kunnen vieren, zonder de gehele ramadan, de gehele uittocht door de wildernis, die uiteindelijk Jeremiaans werd, te doorlopen.

Er moet een nieuwe Institutie komen. Die gaf Calvijn al in zijn latere commentaren op de bijbel. Toen heeft hij TULIP ook meer genuanceerd en gerelativeerd, ook een andere richting gegeven, en enigszins weer wat gematigd, alhoewel het wel altijd sluimerend aanwezig bleef bij Calvijn. Calvijn was een zeer abstracte, strategische, onstuimige en onvoorspelbare man, wat hem ook heel gevaarlijk maakte, waar ook genoeg voorbeelden van zijn in de geschiedenis. Hij stichtte zijn eigen theocratie, verpulverde pauzen in zijn stalen hand. Er ging van alles mis in zijn reformatie en institutie.

Generaties tulip-kinderen groeien op met een 'help-ik-kan-niets-doen-ik-ben-het-of-ik-ben-het-niet' houding, d.w.z of ze zijn uitverkoren, of niet uitverkoren, en daar kunnen ze zelf niets aan doen. Daarom zitten de psychiatrische klinieken ook vol met tulip-kinderen. Vele calvinisten kennen alleen maar tulip, en hebben Calvijn's Institutie nooit gelezen, laat staan zijn commentaren. Ze zijn grootgebracht met TULIP. Zo ontstond ook de grote sociale TULIP-verloedering, want men kon er toch niets meer aan doen, en leefde er gewoon op los, want God beschikte immers, alles was al opgeteld en afgetrokken immers. Ik ken ook TULIP-calvinisten die er heilig van overtuigd zijn dat ze zijn voorbestemd om verdoemd te worden. Dat is hun geloof. Maar dit is slechts een voorbeeld van een gebrek aan begrijpend lezen. Men leest TULIP verkeerd, en Calvijn heeft dit min of meer proberen recht te trekken in zijn latere commentaren, maar het kwaad was al geschiedt, en niemand, zelfs Calvijn niet, kon deze machine nog stoppen. Het vrat zich een weg door de samenleving heen.

Veel tulip-calvinisten zeggen dat tulip bestaat om de mens te beschermen tegen eigen roem. Geen vlees mocht roemen voor God, daarom had de mens van God geen vrije wil gekregen. Maar er is in de bijbel geen ruimte voor deze eenzijdigheid. Paulus roemde in het kruis. Ik heb tulip-calvinisten zo horen redeneren : 'We kunnen niks zelf. Dat zou eigen roem zijn. Daarom zondigen we, en dan neemt God ons in genade op en verlost ons, zodat alle eer aan God is.' Zou je dan moeten zondigen opdat de genade zou toenemen ? Dat is een strategie en drogreden van het vlees om te kunnen zondigen. Dus als je niet zondigt zou dat eigen roem wezen ? Niet zondigen staat dus gelijk aan hoogmoed, en ik ben deze drogreden vaak tegengekomen. Het wordt je ontmoedigd om heilig te leven. Je bent zondig, en daarmee uit. Zelf kun je niks. Het is maar afwachten.

De bijbel geeft dus geen ruimte voor deze eenzijdigheid. Het is : NIET door het vlees, MAAR door het geestelijke. Bij de tulip-calvinisten is er vaak geen MAAR. Zij hebben de geestelijke zijde ervan weggevlakt. Dit is niet eerlijk naar de oorspronkelijke latere leer van Calvijn in zijn commentaren. Zij zijn dus helemaal geen calvinisten, zoals de nazi's geen darwinisten en nietzscheanen waren. Het was gewoon hun roversbuit.

De bijbel is een dialectisch, oftewel dubbelzijdig boek, van WEL door het geestelijke, NIET door het vleselijke, en dat onderscheid zien we vaak niet bij tulip-calvinisten, want die hebben het monotoon gemaakt, en hebben zo de verantwoordelijkheid afgeschoven op God, niet op de mens, alsof wij maar robotten zijn. In veel gevallen laat het zien dat zij inderdaad robotten zijn. Maar dat wil niet zeggen dat dat de bedoeling is. Ze hebben het strijdveld geschoven naar wel of niet presteren in plaats van goed of slecht presteren. Ze zijn vies geworden van de werken, uit angst voor loon. Loon is wel zoiets verschrikkelijks. Het is genade, opdat geen mens roemt in zichzelf. En dat terwijl Calvijn stelde dat genade een ander soort loon was, een geestelijk loon, in plaats van een vleselijk loon. Bij de monotone calvinist is het loon vaak, lang niet altijd, weggeschoven, vervangen door genade. Zo is de monotone calvinist in een eng vaccuum gekomen waarin hij eigenlijk niet bestaat, geen persoonlijkheid heeft, immers alles komt van God, opdat niemand voor God roeme. Zo wordt goed doen gestrafd. Dat bedoelen ze dan niet zo, maar het komt er wel op neer. Er zit geen ziel meer in. Je mag je afvragen waar dan het bewustzijn is.

Paulus sprak over een wedstrijd, een competitie tegen het vlees, maar de monotone calvinist wil daar niet van weten. Er moet een wisselwerking zijn tussen God en jezelf, anders besta je helemaal niet, dan ben je maar een pop. Een enge wereld is er zo geschapen. Ze zijn zo niet meer bang naar de zonde, want als je uitverkoren bent, dan redt je het toch wel, ondanks je zonde, maar ze zijn bang voor het goede, want dat zou eigen roem zijn. Daarom leggen ze de nadruk op de uitverkiezing en niet op de goede werken, niet op het stoppen met zondigen. Het vlees is sluw. Het beschuldigt de heiligen van hoogmoed omdat ze niet meezondigen. Dat deden ze ook eens met Jezus, en iedere predikant zal daar weleens van beschuldigd zijn. Je moet met hen, het lekenras, meelopen, met de MAVO-schapen, anders wordt je het pispaaltje. Als je vandaag de dag hoogbegaafd of intellectueel bent, en dat gaat niet om

hoge of lage opleiding, dan wordt je neergehaald door de dwazen om je heen. Het wordt niet geaccepteerd. TULIP was gemaakt om de zonde, het vlees, en dus de markt, in stand te houden, als een inquisitie. Calvijn begon er steeds meer tegenin te schrijven, maar het was al te laat. Het contract met de skelet was al gemaakt. Het is hetzelfde als de wedstrijd die eens werd gehouden wie de beste Charlie Chaplin was. Charlie Chaplin deed zelf ook aan deze wedstrijd mee. Hij werd tweede.

Men loopt met je weg en luistert niet naar hoe je je eerdere systeem uitlegt en nuanceert. De eerste klap is een daalder waard. Heb je iets bereikt, dan willen ze niet weten hoe je het verder doet, maar ze verafgoden en verabsoluteren, versuikeren, je oorspronkelijke personage. Dat hebben ze met Calvijn gedaan, en daarom is er ook een grote scheuring in het rijk van Calvijn. Volg je de jonge Calvijn of de oudere. Het kindeke Calvijn, daarin zijn ze geinteresseerd, en die hebben ze helemaal uitgemolken. Daar hebben ze een handel en een wereldrijk mee gebouwd.

Nee, voor de behoudenis tellen de werken niet. Hoe wil je dan behouden worden ? Bij Calvijn was er een organische natuur tussen genade en werken. Hij was geen genade-bakker zoals Kuyper. TULIP was niet de totaalsom van Calvijn, maar het duistere raadsel van zijn begintijd. Dan moet je begrijpend lezen, en context helpt dan heel erg. Maar wat er daarna gepredikt werd in monotoon-calvinistische kerken was gevaarlijk op z'n zachtst gezegd.

Behoudenis is niet iets vaags. Behoudenis is uiting geven aan de dingen Gods. Wil je tot het paradijs gaan ? Dan moet je het paradijs worden. En dat is niet iets hedonistisch, maar een school. Het is een oorlog, en niet de romantische wereld die men ervan gemaakt heeft. Dat is vaak eerder het Laodiceaans-Victoriaanse paradijs van overbodige luxe, op het niveau van een flutroman.

Met man en paard gaan wij de Laodiceaans-Victoriaanse leugens tegen. Het is afgeweken, afgezwakt, dolgedraaid, monotoon calvinisme, waterdicht nihilisme. Luchtdicht ook. Kinderen leven daar in een nachtmerrie. Zelfs de dieren. Men leeft naar het vlees, en eet zo ook van het vlees, en daar moeten de dieren, God's schepping, voor opdraaien. Dit is geheel tegen bijbelse principes in. Zowel het boek Spreuken als het boek Openbaring, en vele andere bijbelboeken, waarschuwen tegen vlees eten. TULIP houdt de slacht-industrie in stand.

Er zijn ook tulip-calvinisten die zeggen : voor genade en behoudenis is er een uitverkiezingsplan geweest en tellen de werken niet, daar is geen loon voor, opdat niemand roeme, maar daarnaast is er wel een ander loon voor werken, wat verder niks met de behoudenis heeft te maken, alhoewel het er wel uit voortstroomt. Zij noemen de sleutel tot behoudenis de uitverkiezing, en het geloof, wat daar een vrucht van is, en dan zijn er de werken als de vruchten van het geloof. Zij maken dus organisatorische scheiding, terwijl het een organisch geheel vormt. Het dut de mens in slaap, alsof de mens niet door strijd wordt behouden. Wat is er geworden van het 'strijd om in te gaan', of zoals sommige vertalingen zoals de NLT zeggen : 'werk hard om in te gaan.' Wat is daar van geworden ? En van : 'Bewerk uw behoudenis in vreze en beven.'

Er moet iets gebeuren waarbij de mens zelf betrokken is, zichzelf al toetsend overgeeft aan de bron, al strijdend, al worstelend, en nee, dat is niet voor de eigen roem, maar voor de roem in het kruis. Je worstelt dan met God en met jezelf. En het is God in en door jou, en je vlees sterft dan, je oude mens, en je nieuwe mens leeft, wat niet je oude zelf is maar je nieuwe zelf. Zelfverloochening past daar geheel in. Je bent dan niet zomaar gelijkvormig aan God geworden, maar gelijkvormig aan de hemelse kennis. Het is een studie proces. Je komt er niet doorheen door zomaar ergens een kaartje in te steken. Het is ook geen loterij. Hoe kun je nu van behoudenis spreken als je er zelf niet door en door bij betrokken bent geweest en al die dingen niet hebt doorleefd ? Dan besta je helemaal niet. Dan ben je gewoon een hersenetende zombie. Dat is wat die-hard tulip-calvinisme is, geheel los van Calvijn, die een veel organischere boodschap predikte. Het calvinisme kwam los van de dikke boeken van Calvijn. Het werd ingeknot en ingekort en in zakjes gestopt. Het werden populaire tekstboeken waarin het grondwoord van Calvijn was weggesneden. Het verkocht goed, maar het had nog maar weinig van Calvijn in zich. Het was helemaal geen calvinisme meer, dus waarom noemen we het dan nog calvinisme ? Het waren gestolen goederen. Het was piraten-calvinisme. Je kunt het ook wel kannibalen-calvinisme noemen. TULIP was een schrokop, niet vies van vlees.

In TULIP zijn allerlei gradaties, in het calvinisme op zich ook. Er zijn overal nuance-verschillen. Er zijn hele goede vormen van calvinisme, hele slechte vormen, en ook heel veel grijs gebied. Het calvinisme gaat niet meer weg, maar we kunnen het wel tot hogere vormen brengen.
